

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 3

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Vörösmarty Mihály: Földi menny

„Mennyet kell a földön is keresni
Mennyet, a föld úgyis elveszendő,
Elveszendők, akik rajta élnek.”
Elmenék én, és hiába jártam
Messze földön, a hegyek tetőin:
Nincsen ég a földön, nem találtam.
S ím hogy elfáradva dombra dőlök,
Dombra Bodrog csendes árja partján,
Eljön a lány ifju kellemében,
És eget hoz tiszta kék szemében,
S oh ki hinné! üdvözült gyönyörrel
Lelkem ott ül szeme szép egében.
„Ne fuss, lányka, oh ne fuss előlem,
Vagy ha elfutsz, zárd be kék szemeidet,
Hogy belőlök lelkem el ne vesszen,
El ne vesszen, mint az árva gyermek,
Akit mostohája messze űzött.”

„Fáradt ifjú, távol föld lakója,
Nem jövék én lelked vesztésére,
Sem hogy futva elvigyem magammal,
Sem hogy zárva tartsam kék szememben,
Inkább vedd ki lelkedet szememből,
S hagyj, virágot szedni jöttem erre,
Van virág már, a tavasz közelget.”

„Nem, hamis te, el nem mégy előlem,
Nincs virág még, tél van a mezőkön.
Csak terajta van tavasznak éke.
Én magam szedek majd ajkaidról
Harmatos szűz rózsát, szép virágot;
S lelkemet bár ott hagyom helyettek
Kék szemedben, kék szemeid egében.”

(Pest, 1825)

Forrás: Vörösmarty Mihály összes költeményei. Osiris Kiadó, 2006. 138–139.

- a. Milyen jelentéseket kap, hogyan metaforizálódik a cím a vers kontextusában? **5 pont**
b. Mi a szerepe a természeti képeknek a költeményben? **5 pont**
c. Fejtsse ki a versbeszéd, beszédhelyzet sajátosságait e lírai műben! **5 pont**
d. Milyen stílusú szerelemfelfogás körvonalazódik a versben? **5 pont**

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszolja a kérdésekre!

Az utazás szememben előbb-utóbb az élet jelképévé magasodik. Elindulunk valahová, s megérkezünk. Mi a végcél? Ennek is többnyire oly kevés értelme van, mint az élet végcéljának.

Vizsgálják útlevelemlünket. Velem egy szakaszban utazik egy svéd posztókereskedő, egy dán vendéglős meg egy német cigarettagyáros. A hivatalnok bölintva tudomásul veszi foglalkozásukat.

Útlevelemben a foglalkozás rovatban ez áll: Író. Egy kis lámpalázat érzek. Eltűnődöm, vajon „foglalkozás” lehet-e ez, alkothatja-e egy élet tartalmát, nem megcsúfolása-e az emberek gyakorlati igényének? Eleinte kétkedem. A posztókereskedő posztót szállít, a vendéglős ebédet, vacsorát szolgáltat az éheseknek, a cigarettagyáros pedig keserű mérget, mely nélkül még keserűbb volna itteni vándorlásunk. Mindegyik portékája kézzelfogható valami. Igen ám, de maga az élet nem az. Hiába van kitűnő posztóruhánk, sokszor elviselhetetlenül érezzük magunkat benne, [...], az ebéd és vacsora is csak jelenség, s a cigarettából füst és hamu lesz. Egyszerre úgy rémlik, hogy az én foglalkozásom, mely csak szemlélődik és figyel és tépelődik, a leginkább életszerű, leginkább megfelel az élet rejtélyes mivoltának, ezért voltaképpen a legcélszerűbb mesterség ezen a földön.

A hivatalnok sem talál benne semmi kivetnivalót vagy csodálatosat, mert bölint, s tudomásul veszi ezt is.

(Kosztolányi Dezső: Foglalkozásunk)

- a. Tömörítse egy bővített mondatba a szöveg témáját! **4 pont**
b. Írjon ki hat ellentétet a szövegből! **6 pont**
c. Mi a szöveg kommunikációs funkciója? Támassa alá három példával válaszát! **5 pont**
d. Érveljen 10–15 mondatban a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen:

Az utazás az élet jelképe! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Emberi magatartások pozitív és/vagy negatív formái a klasszikus modern epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Móricz Zsigmond: Sárarany, Kosztolányi Dezső: Édes Anna, Pacsirta vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott mű stílusirányzatának jellemzői **5 pont**
b. a mű történetalakítása **5 pont**
c. emberi magatartásformák pozitív és/vagy negatív formái **5 pont**
d. a kommunikáció szerepe a műben **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.